

Ngày 12 tháng 10, 1492 - Hôm nay, trên đường đi tìm mọt nước Á Châu, đây là ngày, sau nhiều tháng trôi lênh đênh trên biển khơi, Christopher Columbus đã khám phá ra Châu Mỹ.

Columbus, người tìm ra Tân Thế Giới

Tranh vẽ của nhà Christopher Columbus ở bờ San Salvador hôm 12 tháng 10, 1492, theo tài liệu của nhà họa sĩ trong Great Moments in History của A. Nisenson & A. Parker.

Cuộc thám hiểm của ông ta theo hướng khác, gây ra bởi vì quê hương Genoa nơi ông ra đời, thành phố Venice và nhiều nước Âu Châu đã hết đường giao thương với phía Bắc khi quân Turks (Thổ Nhĩ Kỳ) chiếm Constantinople vào năm 1453. Biển khơi đã khiêu khích hàng hải và các nhà thám hiểm phải nghĩ đến việc tìm mọt con đường khác để liên lạc giao thương với Viễn Đông, như Trung Hoa hay Nhật Bản.

Đã nhiều năm qua, những người thám hiểm sai đường trôi lênh đênh trên biển khơi, trong đó có Christopher Columbus. Những người ta biết, ông ra đời năm 1451 tại Genoa, nước Ý, với tên khai sinh là Cristoforo Colombo theo tiếng Ý, hay Cristóbal Colón theo tiếng Spanish, con mọt người thợ dệt len. Tuy nhiên người ta không chắc ông có phải người gốc Ý hay không, mà có thể là người gốc Spain (Tây Ban Nha), vì bút tên ông ta đặt trong cuốn sổ tay là tiếng Spanish. Mẹ ông tên Suzanna Fontanarossa. Các nhà viết tiểu sử sau này không biết được nhiều về ông, ngoài việc ông đi biển rất sớm, năm 14 tuổi, và có lẽ tiếng là hải tặc. Về sau ông từng đi mọt hòn đảo Hy Lạp vùng Chios. Sinh tại Genoa, vậy mà năm 1476, khi 25 tuổi, Columbus lại có mọt trong mọt trận đánh chiến đấu ở Genoa, nơi ông ra đời, trên mọt con tàu của người Portuguese (Bồ Đào Nha). Trận đánh diễn ra ngoài khơi Cape St. Vincent, chiến thắng trên đó có Columbus bị cháy, và các thủy thủ sống sót lòi nơi trên biển, ông ta may mắn có được mọt mái chèo bằng gỗ, và nhờ đó mà bị đưa vào bờ biển Bồ Đào Nha. Thành phố Lisbon của nước Bồ Đào Nha lúc đó là mọt trung tâm thương mại lớn nhất của các Tây phương, vì

Hành trạng mở t nhà thám hi m

Tác Giả: Viên Linh

Thứ Năm, 06 Tháng 10 Năm 2011 04:24

n i lui t i và qui t nh ng đ u óc văn minh đ ng th i: các nhà thiên văn, các nhà đ a đ , các nhà khoa h c, và các tay hàng h i phiêu l u. Trong mi n đ t m mang đó, ng i ta luôn luôn nói đ n chuy n thám hi m ph ng Đông. Các đ u óc ti n b đ ng th i i đây cũng nói r ng m t đ t không ph i b ng ph ng nh m t cái m t bàn, và trái đ t cũng không vuông, mà trái đ t tròn. Nh th , mu n đi v mi n Vi n Đông, nh Trung Hoa và Nh t B n, đ ng g n nh t là đi v phía Tây.

Columbus cho r ng v đ m t u đ a ông vào n c B là do Tr i xui khi n. Lisbon ông ta quen m t nhà thiên văn h c ng i Florence tên là Paolo Toscanelli. Đây là lúc ph i thám hi m ph ng Đông, và s vi c đ ng nghĩa v i s làm gi u. Ông ta nghĩ mình ph i đi n Đ . Nàng Felipa Perestrello E Moniz mà ông l y làm v năm 1478 khuy n khích ch ng hãy s m th c hi n cu c thám hi m. Nàng là ai? Đó là con gái c a m t v thuy n tr ng g c ng i B , trong m t gia đình r t th giá lúc b y gi c a B Đào Nha. Tuy th vi c ki m t ch c tài tr cho m t cu c thám hi m hàng h i xuyên các châu l c, các đ i đ ng, không ph i là chuy n đ . Đ án đ c trình bày v i nhi u ng i, và v i ng i c a nhi u n c, k c vua John đ nh c a n c B , cũng không đi đ n đâu. Th t b i B đã khi n Columbus đi t i n c khác; cho đ n khi Christopher kho ng 40 tu i thì may m n t i v i ông: Vua Ferdinand of Aragon và Hoàng H u Isabella of Castile c a Tây Ban Nha b ng lòng tài tr cu c thám hi m đ a trên k ho ch c a ông: mu n tìm con đ ng ng n nh t đi v Vi n Đông, ph i đi v h ng Tây. Ông đ c phong ch c đô đ c, và phó v ng hay th ng đ c nh ng n i ông khám phá ra.

Ngày Th Sáu, m ng 3 tháng 4, 1492, Hoàng Gia Tây Ban Nha trao cho Columbus quy n ch huy m t h m đ i g m chi c “soái h m” Santa Maria dài 36 mét (235 t n), v i 50 th y th , kèm theo hai chi c nh h n là Nina và Pinta, do hai anh em Marin Alonso Pinzón đi u khi n. Ba chi c thuy n r i c ng Palos ra đi. T ng c ng t t c là 120 ng i. Cu c thám hi m này, v i nhi u khi m khuy t trong s k t h p, nh m t i m t m c tiêu m h , v m t chân tr i mênh mông, cho đ n nay v n là cu c h i trình n i ti ng nh t th gi i.

Trong 6 tháng đ u tiên, cu c h i trình vô đ nh đã tr i qua nhi u khó khăn, thi u th n, b nh t t, và c n i lo n. Nh ng may thay, ngày 12 tháng 10 h th y đ t li n, m t n i Columbus ra l nh đ b . Đó là m t hòn đ o trong vùng Bahamas, đ c Columbus đ t tên là San Salvador, cho c m c Tây Ban Nha, và... nó thu c lãnh th Tây Ban Nha! Sau đó, h t i Cuba, Hispaniola (Santo Domingo) và Haiti. Columbus đ l i các n i này 38 ng i và l ng th c đ dùng cho m t năm, r i đ đ nh nh neo. Xung đ t x y ra gi a Columbus và Pinzón, ng i ch ng l i quy t đ nh đ ng i i đ o. H quay v h i c ng Palos, t i n i ngày 15 tháng 3, 1493, Columbus đ c ti p đón nh m t anh hùng. Dù sao ông ch a tìm ra con đ ng ng n nh t đ t i ph ng Đông, cho nên l i t ch c đi n a.

Ngày m ng 3 tháng 11, 1493 Columbus t i Dominica, West Indies, r i t i Guadeloupe và Puerto Rico. Xung đ t l i x y ra gi a ng i ch huy và thu c c p, l n này là m t lô các thuy n nh , 17 chi c. Các th y th Tây Ban Nha không ch u đ c k lu t s t c a ông. H ph i quay v Tây Ban Nha năm 1496, trong nh c nhã.

Chuy n m o hi m th ba c a Columbus di n ra t 1498 t i 1500, l n này ông ta tìm ra Trinidad, và tàu ch y đ c b bi n Venezuela. Nh đã nói, ông s tr thành th ng đ c t i thu c đ a m i nh đã th a thu n v i Hoàng Gia Spain. Tuy nhiên s thay đ i quy n hành i trung ng đã

Hành trạng mọt nhà thám hiểm

Tác Giả: Viên Linh

Thứ Năm, 06 Tháng 10 Năm 2011 04:24

khi ông mọt chọt thọt ng đọt cọt miọt n đọt ông vọt a khám phá ra, và bọt viên toàn quyọt n mọt i tên là Francisco Bobadilla bọt vào cũi sọt đọt a vọt Spain. May mọt n là vua và hoàng họt u giọt i cọt u cho ông, và tiọt pọt c cho ông tọt chọt c chuyọt n họt i trình chọt, diọt n ra trong hai năm 1502-1504, kọt này ông tìm ra Trung Mọt. Có lúc ông đọt n đoàn thuyọt n vòng vo chọt S theo bọt biọt n Mexico. Đây là cuọt c thám hiọt mọt n cọt a ông, làm trái lọt nh Hoàng gia mà chọt theo ý đọt nh cọt a mình. Nhọt ng năm sau cùng cọt a đọt i mình, ông sọt ng trong bóng tọt i, và nghèo nàn. Columbus không biọt t rọt ng, và ngọt i đọt ng thọt i cũng không biọt t rọt ng ông đã khám phá ra mọt t Tân Thọt Giọt i: Mọt Châu! Đọt nh mọt nh đã khiọt n cho tham vọt ng tìm đọt c con đọt ng ngọt n nhọt t tọt Châu Âu tọt i n Đọt, và Châu Á, vọt t khọt i tay Columbus cọt a Tây Ban Nha, đọt rọt i vào tay Vasco da Gamma cọt a Bồ Đào Nha.

Năm 1506, Christopher Columbus tọt trọt n gọt n Seville thuọt c Spain, họt ng đọt ng 55 tuọt i, trong sọt quên lãng cọt a quọt n chúng. Danh vọt ng chọt đọt n vọt i ông sau khi ông đã chọt t, đọt n nọt i 30 năm sau nọt c Santa Domingo đòi bọt xọt ng cọt a ông mang vọt chọt n Hispaniola! Đọt n khi Mọt Châu trọt nên mọt t lọt c đọt a huy hoàng, Spain nghĩ đọt n chuyọt n đòi lọt i bọt xọt ng cọt a tay giang họt biọt n cọt, ngọt i mà Tây Ban Nha đã giao cho tiọt n bọt c, chọt c tọt c và quyọt n họt n đọt mọt o hiọt m. Năm 1899, Tây Ban Nha thành công, mang hài cọt t Columbus vọt lọt i đọt t nọt c và năm 1902, an táng gọt n nhà thọt Seville.

Ngày tọt ng niọt m Columbus trọt thành mọt t ngày lọt hàng năm ọt Hoa Kọt, tuy nhiên trong khi đó, nhọt t là ọt Nam Mọt, ngày đó ngọt i ta biọt u tình đọt phọt n đọt i. Lý do: họt buọt c tọt i ông ta là thọt c dân đi chiọt m đọt t đại quेत họt ng cọt a kọt khác, không vinh họt nh gì đọt phọt i tọt chọt c lọt lọt t họt i hẹt tọt ng niọt m. Con ngọt i ọt y, và hành trọt ng ọt y sọt không mai mọt t bọt i nhiọt u lọt, ông đã khám phá ra Tân Thọt Giọt i, tiọt ng Spanish đã nọt rọt ọt Mọt Châu theo bọt c họt i hành cọt a ông, và đọt u này nọt a rọt t quan trọt ng: Cristóbal Colón đã đọt lọt i mọt t cuọt n Sọt Hành Trình.

Vào năm 1826, nhà văn Mọt Washington Irving (1783-1859) đọt c cọt làm tham vọt văn hóa tọt i Tòa Đọt i Sọt Hoa Kọt tọt i Madrid, thọt đô Spain, nọt i đây, ông đọt c đọt c cuọt n sọt viọt t tay cọt a Columbus. Đọt c ngọt i đọt i gọt i là “ngọt i Mọt đọt u tiên cọt a Chọt Nghĩa” (the first American man of Letters,” tác giọt cọt a truyọt n ngọt n bọt t họt “Rip Van Winkle,” Washington Irving đã viọt t và xuọt t bọt n “Columbus” (1828) mọt t cuọt n tiọt u sọt vọt nhà thám hiọt m, đôi khi gọt i là “History of the Life and Voyages of Columbus”; “The Companions of Columbus,” (1831). Columbus trọt thành đọt tài cọt a văn thọt thọt giọt i, có thọt kọt Columbus (1847) cọt a James Russell, “The Prayer of Columbus” (1874) cọt a Walt Whitman; kọt ch “The Book of Columbus” cọt a thi sĩ Pháp Paul Claudel (1927) vọt i phọt n nhọt c cọt a Darius Milhaud. Hành trọt ng cọt a Columbus là cuọt c phiêu lọt u thọt t sọt cọt a mọt t con ngọt i thọt t sọt, và trọt thành đọt tài cho vô sọt các giọt tọt ng, nhân vọt t cọt a huyọt n thoọt i và lọt ch sọt, không phọt i cọt a mọt t quọt c gia, mà cọt a Mọt Châu. Columbus là biọt u tọt ng cọt a tọt ng tọt ng vọt i mọt t ý chí thọt c hiọt n mọt ng tọt ng quyọt t liọt t, và thành công.

(Viọt t vọt i tài liọt u trong Great Moments in History cọt a S. Nisenson & A. Parker (1932); The Cambridge Biographical Encyclopedia (1994) cọt a D. Crystal; The Time Table of History; Chambers Biographical Dictionary (1990) cọt a M. Magnusson, Ed.; Benét's Reader's Enc. (1948); Webster's American Authors (1995).